

There are no translations available.

Praha 11. června 2019 – Vývoj kriminality i práci státních zástupců v uplynulém roce komplexně a podrobně popisuje **Zpráva o činnosti státního zastupitelství za rok 2018**, kterou zpracovalo a aktuálně zveřejňuje Nejvyšší státní zastupitelství (NSZ).

Nejzajímavější údaje z aktuální Zprávy o činnosti státního zastupitelství představil nejvyšší státní zástupce Pavel Zeman novinářům na tiskové konferenci v Praze, foto: Aleš Cimbala

Pokračující pokles evidované kriminality se odráží také v nižším počtu trestních stíhání i podaných obžalob. V roce 2018 státní zástupci podali obžaloby na **33 832** fyzické osoby, na další **36 133** osoby podali návrh na potrestání v rámci zkráceného přípravného řízení. Ve zkrácené formě přípravného řízení bylo vyřízeno 50,2 % osob. Obžalobě čelilo také **260** právnických osob. Podíl osob pravomocně zproštěných obžaloby (ve vztahu k celkovému počtu obžalovaných osob v tomto roce) zůstává nízký, konkrétně **5,2 %**, což obecně svědčí o vysokém standardu práce státních zástupců.

Klesající trend u celkové míry kriminality se ovšem netýká nejzávažnějších případů zpracovávaných na úrovni krajských a vrchních státních zastupitelství. Vzhledem k aktuální pozornosti soustředěné na výsledky činnosti vrchních státních zastupitelství zpracovalo Nejvyšší státní zastupitelství pro účely Zprávy o činnosti podrobnou analýzu vývoje případů VSZ v Praze i VSZ v Olomouci. Z ní vyplynulo, že v období let 2011 – 2018 státní zástupci obou VSZ obžalovali celkem **1 051** osobu, z tohoto počtu soudy dosud rozhodly o 366 osobách, z toho odsoudily **293** osob, **53** osob zprostily obžaloby, tedy **14,5 %** z celkového počtu osob, o nichž bylo pravomocně rozhodnuto. Podstatným faktorem je přitom fakt, že celých 65 % obžalob podaných oběma VSZ od roku 2011 dosud nedospělo k pravomocnému rozsudku. Vzhledem k mimořádné skutkové a právní složitosti trestních věcí lze výsledky činnosti vrchních státních zastupitelství považovat za odpovídající a dobré.

Délka přípravného řízení se v převážné většině trestních věcí pohybuje v odpovídajících časových lhůtách. 92 % případů je skončeno do 6 měsíců. Státní zástupci celých 82 % trestních spisů vyřídí ve lhůtě do dvou týdnů. Pouze 24 případů se zdrželo u státního zástupce déle než rok, což představuje 0,03 %, jedná se především o důkazně a jinak komplikované kauzy.

Nejvyšší státní zastupitelství v roce 2018 také dokončilo analýzu zaměřenou na trestnou činnost volených funkcionářů územních samosprávných celků (zastupitelů, radních, starostů ad.). Rešerše spisů z období 2013 – 2017 ukázala, že tato výseč trestné činnosti představuje zcela zanedbatelný zlomek (méně než 0,03 %) z celkového počtu trestních řízení, 84,2 % uzavřených věcí je přitom skončeno ve fázi prověřování, tedy aniž je zahájeno trestní stíhání (*podrobněji viz [tisková zpráva z 19. 7. 2018](#)*).

Společná priorita NSZ a Nejvyššího soudu prosazovat vyšší míru alternativních trestů i tzv.

odklonů v trestním řízení vedla obě instituce k uspořádání série seminářů pro všechny zainteresované profese. Mění se přístup soudců i státních zástupců už se začal projevovat v praxi. V uplynulém roce vzrostl podíl peněžitých trestů (ve vztahu k celkovému počtu odsouzených) na **18,1 %**, tedy na více než trojnásobek oproti situaci ještě před pěti lety (*více v [tiskov](#)*

[é zprávě z 2. 4. 2019](#)

)

.

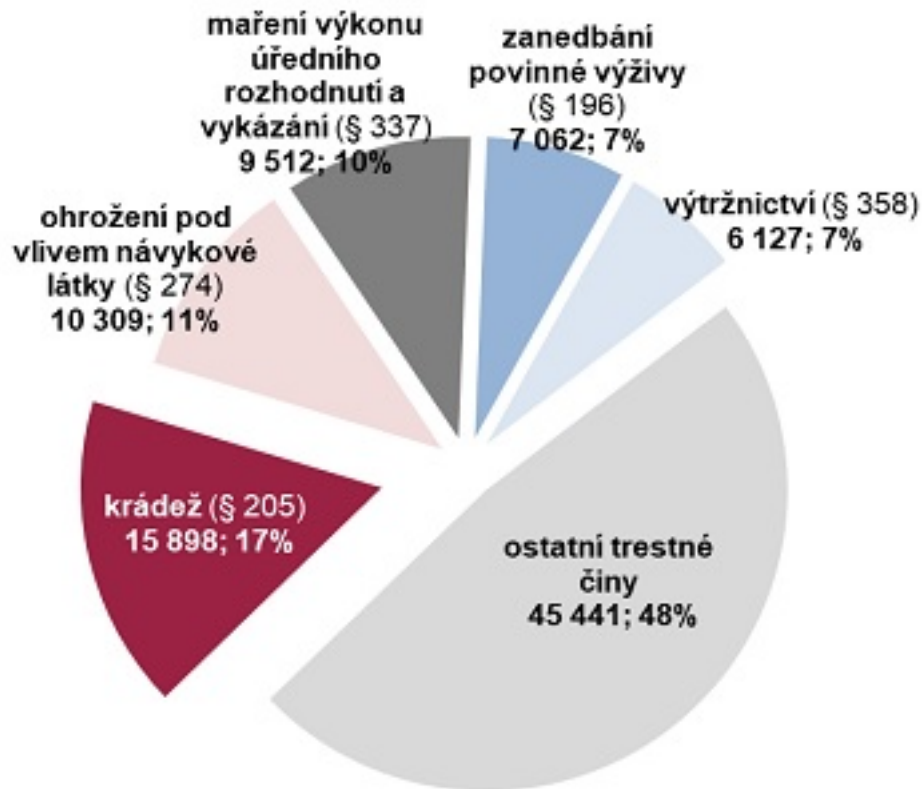
Další prioritou a ambicí je dosáhnout vyššího podílu dohod o vině a trestu u případů, které by tak nemusely skončit u hlavního líčení. Uzavření takové dohody vyžaduje korektní komunikaci mezi obhájcem obviněného a státním zástupcem. Pravidla pro takovou komunikaci vymezila dohoda mezi NSZ a Českou advokátní komorou z prosince 2018 (*viz také v [tiskové zprávě ze 7. 12. 2018](#)*).

Za efektivní nástroj trestního řízení považuje Nejvyšší státní zastupitelství zajišťování a odčerpávání výnosů z trestné činnosti. V roce 2018 se díky spolupráci státních zástupců a policie podařilo zajistit nelegální majetek v hodnotě 7,9 miliard korun.

Současně s klesající mírou kriminality dále pokračuje trend předchozích let, tedy přesun části kriminálního chování do virtuálního prostředí. V kyberprostoru, zejména na sociálních sítích lze pak identifikovat i významný podíl trestných činů z nenávisti.

Skladba trestné činnosti podle nejčastějších právních kvalifikací

(počty zahájených trestních stíhání a zkrácených přípravných řízení v roce 2018)

Tabulka 1: Rozložení trestných činů podle druhů trestných činů. Zdroj: Úřad státního zastupitelství, 2023.